

บันทึก

เรื่อง การเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศของสมาชิกรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของ
สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒

สํานักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร๐๙๐๑/๕๔๙๒ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ด้วยสํานักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักงานปลัดสํานักนายกรัฐมนตรีพิจารณากรณีสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหรือว่าค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศของสมาชิกรัฐสภาอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกจ่ายตามพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้หรือไม่ และหากไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจะเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศของสมาชิกรัฐสภาตามหลักเกณฑ์ใด ๆ ได้บ้าง

สำนักงานปลัดสํานักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งความเห็นมาพร้อมกับหนังสือหรือดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๑๓^๑แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดใบเบิกทางโดยสารเครื่องบินให้แก่ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา นั้นเป็นการดำเนินการออกบัตรโดยสารเครื่องบินให้แก่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น

๒. สำหรับค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายเนื่องในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทหนึ่ง ซึ่งตามมาตรา ๑๐^๒แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์

^๑มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดใบเบิกทางโดยสารรถไฟรถยนต์ประจำทางและเครื่องบิน ให้แก่ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา

ใบเบิกทางโดยสารรถไฟและรถยนต์ประจำทาง ให้มีผู้ติดตามได้หนึ่งคนในชั้นเดียวกัน

^๒มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาหรือพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภา ให้ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรองประธานวุฒิสภา รองประธานสภา

ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการพ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดให้เบิกได้เฉพาะครั้งแรกที่มีการเรียกประชุมรัฐสภา หรือเมื่อมีการปิดประชุมรัฐสภาหรือเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเท่านั้น ส่วนการเดินทางกลับไปยังจังหวัดอันเป็นถิ่นที่อยู่ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ใช้นานพาหนะส่วนตัวเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับค่าพาหนะตามข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีไปปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในโอกาสอื่นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่น่าที่จะเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศให้แก่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่า กรณีดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาอาจขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอเบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศให้แก่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามนัยข้อ ๕๓^๓ แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งกำหนดว่า เจ้าของงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง หรืออาจขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมยกเว้นค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศให้แก่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามนัยข้อ ๕ (๙)^๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๐ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักนายกรัฐมนตรีพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาและ

ผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะครั้งแรกจากจังหวัดอันเป็นถิ่นที่อยู่มายังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาหรือเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาหรือเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา

^๓ข้อ ๕๓ เจ้าของงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง

ฯลฯ

ฯลฯ

“ข้อ ๕ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินตามข้อ ๓ (๑) แก่ผู้โดยสารดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) ผู้โดยสารอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมยกเว้นให้เรื่องนี้ไปยังกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ว่าสมาชิกรัฐสภามีสิทธิเบิกเงินค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศตลอดระยะเวลาที่มีสมาชิกภาพอยู่หรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากนายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ขอเบิกเงินค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งจนถึงวันสิ้นสุด

ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ได้ความว่า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาได้หารือสมาชิกภาพ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้พิจารณาแล้วแจ้งความเห็นไปยังสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาว่า ในกรณีของสมาชิกรัฐสภานั้น สิทธิที่จะได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดเรื่องค่าใช้จ่ายการเดินทางโดยรถไฟ รถยนต์ประจำทางและเครื่องบินของสมาชิกรัฐสภา เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาไว้แล้ว ดังนั้น การพิจารณาว่า ค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศจะถือเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๑๓ นี้ หรือไม่ย่อมเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงขอให้หารือปัญหาดังกล่าวไปยังผู้รักษาการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

เมื่อสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหารือปัญหาในเรื่องนี้ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้หารือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อขอให้พิจารณาและแจ้งผลให้ทราบต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) เห็นว่า ปัญหาที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตั้งประเด็นขึ้นหาหรือว่า ค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศของสมาชิกรัฐสภาอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกจ่ายได้ตามพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภานอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภานั้นได้มีบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น สำหรับมาตรา ๑๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดใบเบิกทางโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทางและเครื่องบินให้แก่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับผู้ดำรงตำแหน่งที่ระบุไว้ในมาตรานี้เพื่อใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา ซึ่งใบเบิกทางตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ก็คือค่าโดยสารเครื่องบินเท่านั้น ไม่หมายรวมถึงค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับผู้ดำรงตำแหน่งที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓ ส่วนมาตรา ๑๐^๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับผู้ดำรงตำแหน่งที่ระบุไว้ในมาตรานี้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะครั้งแรกจากจังหวัดอันเป็นถิ่นที่อยู่มายังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาหรือพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภา และได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้ง

^๕โปรดดูเชิงอรรถ (๑)

^๖โปรดดูเชิงอรรถ (๒)

รัฐสภากลับไปยังจังหวัดอันเป็นที่อยู่ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาหรือเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเท่านั้น และมาตรา ๑๑^๖ แห่ง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขณะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระหว่างสมัยประชุม

ในกรณีที่กรรมการวุฒิสภา กรรมการสภาผู้แทนราษฎร กรรมการร่วมกันของสภาทั้งสองและกรรมการวิสามัญวินิจัยร่างพระราชบัญญัติมีความจำเป็นต้องเดินทางไปนอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา หรือของสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ชยานพาหนะส่วนตัวเดินทางตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามให้ได้รับค่าพาหนะตามข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี พระราชบัญญัติเดียวกันก็เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่กรรมการวุฒิสภาหรือกรรมการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีใช้กรรมการจึงไม่มีสิทธิเบิกค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้

ฉะนั้น จึงเห็นว่าค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาของสมาชิกวุฒิสภาในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ก็ไม่สามารถเบิกได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หากสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาพิจารณาเห็นสมควรจะเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินในกรณีดังกล่าวให้แก่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาก็น่าจะเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้สิทธิแก่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องนี้ต่อไป หรือจะขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศให้แก่สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามความเห็นของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นก็อาจจะกระทำได้ ส่วนความเห็นของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ว่า ควรจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังนั้น เมื่อยังไม่มีกฎหมายให้สิทธิแก่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินภายในประเทศในกรณีดังกล่าวได้ เข้าใจว่ากระทรวงการคลังคงจะไม่มีอำนาจในการอนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเบิกจ่ายค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้ เพราะกระทรวงการคลังจะอนุญาตให้เบิกจ่ายเงินแผ่นดินในกรณีดังกล่าวก็น่าจะมีกฎหมายให้สิทธิแก่ผู้

^๖ มาตรา ๑๑ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ ให้กรรมการวุฒิสภากรรมการสภาผู้แทนราษฎร กรรมการร่วมกันของสภาทั้งสอง และกรรมการวิสามัญวินิจัยร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะครั้งแรกจากจังหวัดอันเป็นที่อยู่มายังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา และเมื่อการประชุมคณะกรรมการได้สิ้นสุดลง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภากลับไปยังจังหวัดอันเป็นที่อยู่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

เบิกจ่ายส่วนการจะทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก็น่าจะเกี่ยวกับรายละเอียดในการเบิกจ่าย
เท่านั้น

(นายอมร จันทสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๓๐